

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії,
Т. в. о. начальника
Черкаського інституту
пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля
Національного університету
цивільного захисту України
полковник служби
цивільного захисту

 Дмитро ЛЕСЕЧКО
«30» травня 2024 року

Програма

фахового вступного випробування (іспит в усній формі) для здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю 053 «Психологія» на базі раніше здобутих ступенів вищої освіти для вступників до Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України у 2024 році

Програму вступних випробувань розглянуто та схвалено на засіданні приймальної комісії Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України. Протокол від 30 травня 2024 року № 6.

ВСТУП

Програма фахового іспиту розроблена відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2024 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2024 року №266, Порядку відбору та прийому на навчання до вищих навчальних закладів цивільного захисту, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23 лютого 2015 року №197, зареєстрованого міністерством юстиції України 16 березня 2015 року №290/26735 та Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному університеті цивільного захисту України в 2024 році.

Фаховий іспит проводиться з метою перевірки та оцінки теоретичної підготовки вступника, встановлення рівня його знань з основних фахових дисциплін, їх відповідності вимогам стандарту якості освіти, положенням про ступеневу освіту, навчальним планам і освітньо-професійній програмі підготовки фахівців.

Для проведення фахового іспиту створюється комісія на чолі з Головою, до складу якої включаються викладачі, які викладають профільні навчальні дисципліни.

Фаховий іспит проводиться в усній формі, під час якого вступник повинен продемонструвати відповідний рівень знань з фахових дисциплін. Для проведення випробування комісією розробляються білети, які підписуються Головою фахової комісії. Кожен білет містить три питання. Усі білети рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення теоретичного матеріалу тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої розумової діяльності вступника. Час на підготовку відповіді першого абітурієнта складає 30 хвилин.

Для складання іспиту вступник може використовувати лише ручку та чистий аркуш паперу для підготовки до відповіді. Усі інші матеріали, як то законодавчі та нормативні акти, методичні матеріали, довідники, словники, записи, конспекти, тощо, а також засоби мобільного зв'язку, будь-які носії інформації протягом іспиту абітурієнтам використовувати суворо забороняється. У разі порушення зазначених вимог, а також при виявленні проявів несамостійного виконання абітурієнтами завдань фахового іспиту, які проявляються, наприклад, у вигляді розмов, підказування, інших видів спілкування, члени комісії мають право вивести абітурієнта з іспиту з виставленням йому загальної незадовільної оцінки.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ КАНДИДАТА НА НАВЧАННЯ З ФАХОВОГО ІСПИТУ

Оцінка з фахового іспиту виставляється комісією за 200 бальною шкалою, відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

Критерії оцінювання знань кандидата на навчання з фахового іспиту

Кількість балів	Критерії, за якими оцінюється відповідь
190-200	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила в конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією та мовну культуру.
189-160	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, при цьому можливі 1-2 не грубі помилки; логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила у конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією.
135-159	Кандидат на навчання показав знання основного матеріалу, але не розкрив його деталей, припустився при цьому 2-3 грубих помилок, або дав неточні формулювання.
100-134	Кандидат на навчання знає незначну частину програмного матеріалу, у відповідях на теоретичні та практичні питання припускається грубих помилок, слабо володіє спеціальною термінологією.
0-99	Кандидат на навчання не знає значної частини програмного матеріалу, не може надати відповіді на теоретичні та практичні питання, не володіє спеціальною термінологією, має низьку мовну культуру.

В разі отримання вступником менше 100 балів, фаховий іспит вважається не складеним, а такій особі відмовляється в подальшій участі в конкурсі на зарахування на навчання.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

2.1. Перелік питань з дисципліни «Загальна психологія»:

1. Визначити та охарактеризувати предмет та завдання психології.
2. Дати загальну характеристику методам психології.
3. Розкрити особливості виникнення та розвитку психіки.
4. Визначити та проаналізувати ознаки свідомості та її структуру.
5. Охарактеризувати змінені стани свідомості.
6. Розкрити сутність та зміст поняття розвиток та виховання особистості, проаналізувати їх відмінність і взаємозв'язок.
7. Визначити джерела активності особистості.
8. Дати характеристику пізнавальним процесам.
9. Розкрити сутність та зміст поняття про емоції та почуття.
10. Розкрити сутність та зміст поняття про емоційно-вольові процеси.
11. Розкрити сутність та зміст поняття волі як психічного процесу.
12. Дати психологічну характеристику мовленню.
13. Дати загальну характеристику темпераменту, визначити його види.
14. Проаналізувати види здібностей та визначити рівні їх прояву.
15. Розкрити особливості типового характеру, визначити основні риси.

2.2. Перелік питань з дисципліни «Філософія і засади логіки»:

1. Визначити предмет та функції філософії як науки.
2. Охарактеризувати основні течії філософської думки в Стародавньому Китаї.
3. Розкрити особливості релігійно-філософської течії Стародавньої Індії (індуїзм, джайнізм).
4. Дати характеристику основним догматам ісламу.
5. Розкрити сутність філософії епохи еллінізму (епікуреїзм, стоїцизм, скептицизм).
6. Охарактеризувати класичну грецьку філософію (Сократ, Платон, Аристотель).
7. Розкрити сутність основ християнського віровчення.
8. Розкрити філософські погляди епохи Нового часу.
9. Дати характеристику філософії епохи Просвітництва.
10. Розкрити значення філософської думки Київської Русі.
11. Визначити особливості поширення гуманістичних ідей в Україні в XV-XVII ст.

12. Розкрити сутність соціально-філософські ідеї М. Драгоманова, І. Франка, Л. Українки.

13. Охарактеризувати філософські ідеї в українській культурі на поч. ХХ ст.

14. Проаналізувати філософський зміст категорії буття.

15. Дати характеристику основним формам наукового пізнання (факт, гіпотеза, проблема, закон, теорія).

2.3. Перелік питань з дисципліни «Анатомія нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності»:

1. Дати загальну характеристику нервової системи людини.

2. Визначити особливості міжклітинної взаємодії в нервовій системі.

3. Охарактеризувати загальні закономірності функціонування центральної нервової системи.

4. Розкрити сутність філогенезу нервової системи.

5. Проаналізувати розвиток нервової системи в ембріогенезі.

6. Дати характеристику нейроглії центральної нервової системи.

7. Охарактеризувати будову, функції та види нейронів.

8. Назвати нервові центри та їх властивості.

9. Охарактеризувати будову та функції головного мозку людини.

10. Охарактеризувати будову та функції спинного мозку людини.

11. Охарактеризувати роль різних відділів ЦНС в регуляції вегетативних функцій

12. Обґрунтувати вплив вегетативної нервової системи на діяльність організму та його функції.

13. Розкрити сутність та зміст поняття про аналізатори та їх різновиди.

14. Проаналізувати різницю між першою і другою сигнальною системою.

15. Визначити різновиди інстинктів та проаналізувати їх значення.

2.4. Перелік питань з дисципліни «Академічна доброчесність»:

1. Розкрити сутність та зміст поняття академічної доброчесності та визначити її правові засади.

2. Проаналізувати кодекс академічної доброчесності як інструмент дотримання академічної чесності.

3. Охарактеризувати принципи академічної доброчесності.

4. Визначити роль та місце академічної доброчесності в освітньому процесі закладу вищої освіти.

5. Визначити види порушень академічної доброчесності.

6. Охарактеризувати інструменти автоматизації перевірки наявності плагіату.

7. Охарактеризувати політику університетів із запобігання студентському плагіату.

8. Охарактеризувати відповідальність за порушення академічної доброчесності.

9. Охарактеризувати поняття академічної доброчесності в умовах дистанційного навчання.

10. Визначити особливості самоплагіату у науковій діяльності.

11. Розкрити сутність та зміст поняття інтелектуальної власності та визначити її правові основи.

12. Дати характеристику методам інформаційного пошуку джерел для навчання, наукової (творчої) діяльності.

13. Проаналізувати стандарти і правила оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових текстах.

14. Дати характеристику науковій публікації як засобу фіксації та оприлюднення наукового результату.

15. Проаналізувати особливості формування мотивації учасників освітнього процесу щодо дотримання академічної доброчесності.

2.5. Перелік питань з дисципліни «Домедична допомога в надзвичайних ситуаціях»:

1. Розкрити сутність та зміст поняття травми, визначити види травм.

2. Проаналізувати обставини травматизму в надзвичайних ситуаціях та охарактеризувати травмуючі фактори.

3. Розкрити сутність та зміст поняття рана, дати класифікацію ран та визначити причини ускладнення.

4. Охарактеризувати види і причини черепно-мозкових травм.

5. Розкрити сутність та зміст поняття струсу головного мозку та визначити його ознаки.

6. Охарактеризувати забій і стиснення головного мозку. Визначити особливості реанімаційної допомоги.

7. Дати характеристику класифікації переломів та визначити особливості домедичної допомоги.

8. Розкрити сутність та зміст поняття «транспортної іммобілізації».

2.6. Перелік питань з дисципліни «Основи психологічної практики»:

1. Розкрити сутність та зміст поняття «психологічна допомога».

2. Дати характеристику етичному кодексу психолога. Розкрити зміст основних положень.

3. Розкрити сутність та зміст поняття «клієнта» та «пацієнта» у психологічній практиці.

4. Розкрити сутність та зміст поняття «результативність психологічної практики» та визначити її критерії.

5. Проаналізувати основні сфери застосування психологічної практики.

6. Проаналізувати основні види діяльності практичного психолога.

7. Охарактеризувати методи психологічного впливу.
8. Визначити роль та значення психодіагностики у діяльності психолога.
9. Проаналізувати особливості застосування емпатії у психологічній практиці.
10. Визначити та проаналізувати види запитів у психологічній практиці.
11. Розкрити сутність та зміст поняття «супервізії».
12. Дати характеристику особистості психолога у психологічній практиці.
13. Дати характеристику інтерв'ю як основному виду психологічного консультування.
14. Охарактеризувати психокорекцію як напрямок діяльності практичного психолога.
15. Охарактеризувати профорієнтаційну функцію діяльності практичного психолога.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

3.1. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Загальна психологія»:

1. Буняк Н.А. Загальна психологія. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с.
2. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ : «Університетська книга», 2023. 352 с.
3. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 272 с.
4. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ : Ліра-К, 2021. 564 с.
5. Сергеєнкова О.П. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: ВД «Сварог», 2019. 296 с.

3.2. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Філософія і засади логіки»:

1. Петінова О. Б. Філософія: навч. посіб. Одеса, 2019. 304 с.
2. Філософія освіти : навч. посіб. / за наук. ред. академіка В. П. Андрущенко та ін. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 342 с.
3. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
4. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти / авт. кол.; за ред. О. В. Рябініної, Л. І. Юрченко. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2021. 286 с.

5. Шепетяк О.М., Шепетяк О.Т. Філософія: підручник. Львів: Місіонер, 2020. 784 с.

3.3. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи людини»:

1. Анатомія людини / С.М. Білаш, М.М. Коптев, О.М. Проніна та ін.; за заг. ред. С.М. Білаша. Київ : «Медицина», 2023. 279 с.

2. Анатомія та психофізіологія ЦНС: навч. посіб. / укладачі Оверчук В.А., Міщук С.С., Боженко В.Г. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 192 с.

3. Анатомія нервової системи та вищої нервової діяльності. Ч. 1 : навч.-метод. посібник / уклад.: І. В. Хавіна, Т. В. Гура, Ю. Г. Чебакова ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Панов А. М., 2020. 103 с.

4. Купчак С. В., Грицуляк В. Б., Долинко Н. П., Халло О. Є. Анатомія і еволюція центральної нервової системи: навч. посіб. Івано-Франківськ 2019. 141 с.

5. Маруненко І.М. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи / І.М. Маруненко, Є.О. Неведомська, Г.І. Волковська. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 184 с.

3.4. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Академічна доброчесність»:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.

2. Гребенюк Т. В. Академічна доброчесність : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. 108 с.

3. Кришталь А.О. Академічна доброчесність: курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія». Черкаси : ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. 155 с.

4. Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України. Харків : НУЦЗ України, 2018. 13 с.

5. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / упорядники матеріалів: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв; проект сприяння академічній доброчесності в Україні. 2019. 41 с.

3.5. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Домедична допомога в надзвичайних ситуаціях»:

1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, І.В. Паламар та ін. 4-е видання. Київ : «Медицина», 2021. 504 с.

2. Практикум «Підготовка з надання домедичної допомоги» ; за ред. М. Г. Хлівного, О.М. Черненка, А.В. Швиденка, Т.В. Пархоменко. Черкаси 2019. 100 с.

3. Халмурадов Б.Д. Медицина надзвичайних ситуацій: підручник / Б.Д. Халмурадов, П.Б. Волянський. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 208 с.

4. Хлівний М. Г. Рятувальнику про домедичну допомогу: навч. посіб. / М. Г. Хлівний, О. М. Черненко, А. В. Швиденко, Т. В. Пархоменко. Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2017. 404 с.

5. NATO STANAG 2122. AMedP-8.15, Edition A, Version 1, Requirement for training in casualty care and basic hygiene for all military personnel. 2017. 22 p.

3.6. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Основи психологічної практики»:

1. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: вступ до спеціальності. Київ : «Центр навчальної літератури», 2020. 256 с.

2. Кузьо О. Основи психологічної практики : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.

3. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультації : навч. посібник / В. Г. Панок, Я. В. Чаплак, Я. Ф. Андреева / за заг. ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.

4. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2015. 414 с.

5. Шевченко Л.О., Чепіга Л.П. Практична психологія : навч. посіб. Харків : Константа, 2018. 191 с.

Голова фахової атестаційної комісії
кандидат психологічних наук, доцент

Микола ФОМИЧ

«30» травня 2024 року